

Ehdotus	Ministeriö	Lisätietoja
<p>Tarkastellaan kriittisesti tulevaa EU –sääntelyä, joka nostaa kuntien hallinnollista taakkaa.</p> <p>On tärkeää, että kiinnitetään huomiota raportointivelvollisuuden laajuuteen ja raportoinnin tiheyteen. Raportointi ei saa aiheuttaa liiallista hallinto taakkaa.</p>	VM	Kyseessä ei ole säädösmuutosehdotus. Otetaan huomioon EU-säädösehdotusten vaikutusarvioinnissa.
<p>Asiakirjojen saavutettavuus pienten kuntien näkökulmasta vaikeampaa toteuttaa ja kohderyhmä pieni tai olematon. Voisiko pienten kuntien saavutettavuussäädöksiä keventää tai ainakin antaa mahdollisuutta tilannekohtaiseen tarveharkintaan?</p>	VM	Saavutettavuussääntely pohjautuu EU-direktiiviin (saavutettavuusdirektiivi) ja tarkemmat saavutettavuusohjeet EN-standardeihin. Kansallisesti ei voida keventää saavutettavuussääntelyä, vaan tulee noudattaa direktiivin vaatimuksia ja standardeja.
<p>Saavutettavuuslainsäädännön keventäminen (mm. tekstitys, väri, fontti ja kuvatekstitysvaateet)</p>	VM	Saavutettavuussääntely pohjautuu EU-direktiiviin (saavutettavuusdirektiivi) ja tarkemmat saavutettavuusohjeet EN-standardeihin. Kansallisesti ei voida keventää saavutettavuussääntelyä, vaan tulee noudattaa direktiivin vaatimuksia ja standardeja.
<p>Suostumusta henkilötietojen käsittelyperusteena tulisi selventää kansallisesti. Sähköisen asioinnin laajentamisen mahdollisuuksia asiakkaan (sähköiseen asiointiin annetun) suostumuksen nojalla on perusteltua jatkoselvittää.</p>	OM, VM	Ei käy täysin ilmi, minkä normin purkua haetaan. Kyse voi olla tulkinta-ongelmasta. Suostumuksen osalta EU:n tietosuoja-asetus suoraan sovellettavaa oikeutta eikä sisällä kansallista liikkumavaraa. Suostumus soveltuu henkilötietojen käsittelyn oikeusperusteena rajallisesti viranomaisen suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn. Tietosuoja-asetuksen tarkoittama suostumus tulee pitää erillään valtiosääntöisestä suostumuksesta/luovutusluvasta/yms. Suostumustenhallinnan ratkaisuja tarkastellaan osana hallitusohjelmakirjausta
<p>Suostumusten käyttömahdollisuuksista pitäisi olla konkreettisia esimerkkejä, tämä tulee kerta toisensa jälkeen esille palvelukehityksessä.</p>	OM, VM	EU:n Tietosuoja-asetus ja sen suostumusta koskevat säännökset suoraan sovellettavaa oikeutta. Asetuksessa todetaan, että suostumus toimii rajallisesti henkilötietojen käsittelyperusteena viranomaistoiminnassa. Suostumustenhallinnan ratkaisuja tarkastellaan osana hallitusohjelmakirjausta.

Direktiivi ja asetus arvokkaiden tietoaineistojen luettelosta ja niiden julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevista järjestelyistä	VM	ei säädösmuutosehdotus; sääntely jo olemassa, perustuu EU-sääntelyyn
Eryteisesti tietosuoja-asetuksen artikla 22:n soveltaminen kansallisen lainsäädännön avulla ennakoivaan palvelutarjontaan esimerkiksi sotepalveluissa.	OM	Tietosuoja-asetus ja sen 22 artikla ovat suoraan sovellettavaa oikeutta. Automaattisesta päätöksenteosta säädetään hallintolaissa, lisäksi mahdollista antaa erityissääntelyä tietosuoja-asetuksen 22(2) ja 22(4) artiklan liikkumavaran puitteissa.
Henkilörekisteri muodostuu liian helposti osallistujalistaista yms. ja vaikeuttaa tiedon jakamista	OM	Ei ole selvää, minkä normin purkua haetaan. Vaikuttaa enemmän tulkintakysymykseltä.
Henkilötietojen rekisterin pidon tulkintaa tulisi keventää. Kuka on rekisterin pitäjä. Kunnat ja hyvinvointialueet ovat tässä erilaisessa asemassa. Tiedon liikkuvuus organisaation sisällä tulisi mahdollistaa, tiedolla johtamisen mahdollistamiseksi.	VM	Liittyy tulkintakysymyksiin, ei säädösmuutosehdotus.
Kansallinen tulkinta gdpr:stä on liian tiukka. Tietosuoja koskevia tulkintoja tulisi joustavoittaa ja selkeyttää. Samalla voitaisiin tarkastella muiden EU-maiden käytäntöjä.	OM	Yleinen tietosuoja-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta ja sitä tulkitaan unionin oikeuskäytännön, Euroopan tietosuojaneuvoston sekä kansallisten valvontaviranomaisten antamien ohjeistusten mukaisesti.
On arvioitava, tarvitaanko tietosuojalainsäädännön tulkintaan ja yhteistyöhön nykyistä kokonaisvaltaisempaa tukea ja/tai tulisiko tukea organisoida nykyistä paremmin. Muun muassa EU:n tuleva uusi lainsäädäntö tulevat haastamaan toimeenpanijoita tietosuoja-säätelyn ja muun lainsäädännön yhteensovittamisessa.	OM	Yleinen tietosuoja-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta ja sitä tulkitaan unionin oikeuskäytännön, Euroopan tietosuojaneuvoston sekä kansallisten valvontaviranomaisten antamien ohjeistusten mukaisesti.
Tietosuoja-asetuksen keventäminen (oppilastiedot, varsinkin alle 18-vuotiaiden tiedot mahdollisiksi viranomaisyhteistyöhön)	OM	Yleinen tietosuoja-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta.
Tietosuoja- ja saavutettavuusmääräykset. Yleisellä tasolla tietosuoja- ja saavutettavuusnormit vaikeuttavat arjen rutiineita ja johtavat tilanteisiin, jossa järkevistä tehtävistä luovutaan, jottei oteta riskiä ao. säädösten vastaisesta toiminnasta. Hallintolain tulisi ohjata oletuksena digitaaliseen asiointiin, sähköiseen tiedoksiintoon ja ennakointiin. Esimerkiksi sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuus tulee saada kattavasti yleislakiin.	OM, VM	Yleinen tietosuoja-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Saavutettavuussääntely pohjautuu EU-direktiiviin (saavutettavuusdirektiivi) ja tarkemmat saavutettavuusohjeet EN-standardeihin. Kansallisesti ei voida keventää saavutettavuussääntelyä, vaan tulee noudattaa direktiivin vaatimuksia ja standardeja.

<p>Työsopimuslaki 2 luku §4, selvitys työnteon keskeisistä ehdoista. Pykälää tulisi väljentää siten, että tieto on oltava työntekijöiden saatavilla, mutta sitä ei tarvitse toimittaa yksilöidysti. eli esim. eri ammattiryhmiä koskevat erillisselvityksen ehdot voisivat olla saatavilla työnantajan intrassa tms..</p>	<p>TEM</p>	<p>Muutos ei liene mahdollinen EU:n työehtodirektiivistä johtuen.</p>
<p>Avvikande från KomL § 126 borde speciallösningar tillåtas i vissa fall, för att möjliggöra smidiga samarbeten mellan kommun, tredje sektorn och allmännyttiga bolag. Detta gäller framför allt i samarbete gällande motion, idrott och kultur. Kan jämföras med att kommunen har rätt att ingå borgensförbindelse för motsvarande verksamhet (§ 129). En förändring kunde göras som ett tillägg i KomL § 127, så att kommunen får sköta uppgifter enligt 126 § som egen verksamhet, om detta hänför sig till främjandet av en uppgift enligt idrottslagen (390/2015), lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019), museilagen (314/2019), teater- och orkesterlagen (730/1992) eller ungdomslagen.</p>	<p>VM</p>	<p>Kuntalain 126 § perustuu EU-oikeuden valtontukisäännöistä tuleviin vaatimuksiin eikä sen muuttaminen vaikuta kunnille ko. sääntelystä aiheutuviin velvoitteisiin. Lisäksi 126 ja 127 § sisältävät jo useita poikkeuksia kuntia koskevaan yhtiöittämisvelvollisuuteen.</p>
<p>Ett annat undantag till bolagiseringsskyldigheten är behovet av speciallösningar i skärgården, speciellt då det gäller tjänsteproduktion till välfärdsområdet för att kunna hitta smidiga lösningar mellan t.ex. skolkök och matservice inom hemvården/serviceboenden i skärgården.</p>	<p>VM</p>	<p>Yhtiöittämisvelvollisuus perustuu EU-oikeuden valtontukisäännöistä tuleviin vaatimuksiin eikä sen muuttaminen vaikuta kunnille ko. sääntelystä aiheutuviin velvoitteisiin. Lisäksi yhtiöittämisvelvollisuutta koskevat kuntalain säännökset sisältävät jo useita poikkeuksia.</p>
<p>Kolmen vuoden aikaraja suorahankinnan tekemiselle alkuperäisen sopimuksen tekemisestä lisätilauksissa (HankL 41 §) tulisi poistaa tai vähintään pidentää em. määräaika.</p>	<p>TEM</p>	<p>Ei mahdollista norminpurkumielessä, sillä 3 vuoden aikamääre tulee suoraan EU-direktiivistä.</p>

<p>Kunnille on määritetty organisaatiokohtaiset vähimmäistavoitteet puhtaiden ajoneuvojen osuuksille ajoneuvohankinnoissa ja palveluhankinnoissa. Puhtaiden ajoneuvojen EU-direktiivin kansallisessa toimeenpanossa kuntien tavoitteet on eriytetty maakunnittain ja keskuskaupunkien osalta ja myös ajoneuvokategorioittain. Voisiko mallia ajoneuvo- ja palveluhankinnoista yksinkertaistaa ja tavoitteet asettaa kuntatason sijasta kansallisella tasolla?</p>	<p>LVM</p>	<p>Kyse on EU-säädöksen täytäntöönpanosta, jossa on tietty liikkumavara. Laista ollaan tekemässä väliarviota, joka valmistuu loppukesästä.</p>
<p>Ehkäisevän päihdetyön toteutus on kunnissa tarkkaan säänneltyä. Voisiko kunnille antaa enemmän vapauksia koordinoida toteuttaa ja johtaa ehkäisevää päihdetyötä?</p>	<p>STM</p>	<p>EPT-laissa ei säännellä tarkasti ehkäisevän päihdetyön koordinaatiota. Laissa mainitaan ainoastaan, että kunnan pitää nimittää ept:stä vastaava toimielin. Tämä toimielin voi hoitaa myös muita tehtäviä. Käytännössä kunnat päättävät itse miten järjestävät ehkäisevän päihdetyön koordinaation. Toki kunnista löytyy usein EPT-koordinaattori, mutta tämä ei ole lain vaatimus vaan vanha käytäntö.</p>
<p>Kevennetään kuntaviestintää koskevaa sääntelyä. Saavutettavuuteen liittyviä vaatimuksia tulee keventää sellaisen "aikasidonnaisen mediasisällön" osalta, joissa on pelkkää videokuvaa ei ääntä.</p>	<p>VM, VM</p>	<p>Saavutettavuussäätely pohjautuu EU-direktiiviin (saavutettavuusdirektiivi) ja tarkemmat saavutettavuusohjeet EN-standardeihin. Kansallisesti ei voida keventää saavutettavuussäätelyä, vaan tulee noudattaa direktiivin vaatimuksia ja standardeja. Ehdotus voi olla ongelmallinen esim tulkkaukspalvelujen käytössä (viittomakieli).</p>

<p>Joukkoliikenteen kuntarajarajoitukset/-maakuntarajoitukset</p>	<p>LVM</p>	<p>Toimivaltaisen viranomaisen järjestämä joukkoliikenne toimivalta-alueensa ulkopuolella laajemissa määrin olisi EU-sääntelyn vastaista. Liikennepalvelulain 181 §:n 1 momentin mukaan EU:n nk. palvelusopimusasetuksessa tarkoitettuja tieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia ovat toimivaltaiset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä 2 momentissa mainitut kunnalliset viranomaiset ja 3 momentissa mainitut seudulliset viranomaiset. Toimivaltaisen kunnallisen viranomaisen järjestämä liikennepalvelu voi vähäisessä määrin ulottua sen varsinaisen toimivalta-alueen ulkopuolelle. Jos avoimen joukkoliikenteen katsotaan palvelevan paikallisesti parhaiten seudullisena kokonaisuutena järjestettävänä, seudun kunnat voivat muodostaa yhteisen, seudullisen toimivaltaisen viranomaisen. Kunnat voivat nykyisen sääntelyn puitteissa ehdottaa LVM:lle toimivalta-alueen muutoksia. LVM valmistelee lainsäädäntömuutokset kuntien ehdotusten perusteella.</p>
<p>Jätelain 5 b:n mukainen menettely jätteen luokittelun päättymisestä. Hallinnollinen menettely kuten ympäristöluvassa. Aivan liian kankea ja pitkäkestoinen menettely asialle. Tulisi olla oma menettely ja keskitetty valtion viranomaiselle asian käsittely.</p>	<p>YM</p>	<p>Uusiomateriaalien tuotteistamista koskeva HE.</p>
<p>Jätehuollossa on paljon tuotettavaa tietoa ja sitä välitetään eri tietojärjestelmiin. Tiedonantovelvollisuus lisää kuntien hallinnollista taakkaa. Lisäksi tietojärjestelmät koetaan kankeiksi. Voisiko tiedonantovelvoitteita keventää tai järjestelmäkokonaisuuksia kehittää joustavammiksi?</p>	<p>YM</p>	<p>Tiedonantovelvoitteita ei ole mahdollista keventää, sillä ne perustuvat pitkälti EU-lainsäädännön vaatimuksiin ja raportointivelvoitteisiin. Tiedonantovelvoitteita on viime vuosina lisätty EU-säädösten tiukennuttua ja sama kehitys vaikuttaa jatkuvan. YM:ssä on käynnissä Jäte- ja tuotetietojärjestelmä -hanke, jossa valtion omistamia tietojärjestelmiä kehitetään ja integroidaan. Hankkeen määräraha on kuitenkin rajallinen eikä kaikkia käytettävyyssparannuksia ja integraatioita pystytä toteuttamaan. Tietojärjestelmien edelleenkehittämiseksi tarvitaan lisärahoitusta sekä kehittämiseen että ylläpitoon.</p>

Kouluhedelmätuen tarkkarajaisuus	MMM	Koskee EU:n koulujakelutukea. Ehdotettu muutos edellyttää EU:n lainsäädännön muuttamista
Perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen päällekkäistä tiedonkeruuta on kevennettävä (opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriö ja kansallisen koulutuksen arviointikeskus).	OKM	EU:n tietosuojasetuksen periaatteen mukaan tietoa ei saa käyttää toiseen käyttötarkoitukseen kuin mihin ne on alun perin kerätty ilman lain säännöstä. Näin ollen eri viranomaiset eivät voi hyödyntää toistensa tietovarantoja jo käyttötarkoitussidonnaisuus -periaatteesta johtuen. Opettajarekisteri lisäisi hallinnollista taakkaa.
Tiedonsiirto opetuksenjärjestäjän koulujen sisällä. Jos oppilaalla on terveyteen liittyviä diagnooseja tai tietoja jotka huoltaja on jo kertonut koululle, niiden pitäisi automaattisesti siirtyä opetuksenjärjestäjän koulujen sisällä oppilaan tietojen mukana. Nyt voi olla, että kuudennelle luokalle asti tiedetään, että MattiMaijalla on sydänvika, mutta seitsemännelle luokalle tultaessa sitä ei saa kertoa uudelle opettajalle ilman huoltajan lupaa.	OKM	Terveystietoon liittyvät tiedot ovat EU:n tietosuojasetuksen mukaan erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja, joiden käsittely on perustuttava lakiin tai suostumukseen. Perusopetuslain 41.4 §: Opetuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta oppilaan opetuksen järjestämiseksi välttämättömät tiedot varhaiskasvatuksen tai sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiselta, muulta varhaiskasvatuksen, sosiaalipalvelujen tai terveydenhuollon palvelujen tuottajalta sekä terveydenhuollon ammattihenkilöltä. (13.7.2018/542). Kansallinen lainsäädäntö ei saa poiketa EU:n tietosuojasetuksen periaatteista ja säännöksistä.

<p>Maakuntien liittojen ehdotus normien purkamiseksi: Kohtuullistetaan maankäytön suunnitteluun liittyvää selvitystaakkaa</p> <p>Orpon hallitusohjelmassa vahvasti näkyvä prosessien sujuvoittamisen tavoite koskee myös maankäytön suunnittelun prosesseja. Maankäytön suunnittelua ohjaava lainsäädäntö uudistuu parhaillaan, hallitusohjelmaan kirjatulla tavalla.</p> <p>Valmisteilla oleva alueidenkäyttölaki tarjoaa kuitenkin laajuudestaan ja merkittävyydestään huolimatta vain osaratkaisun kaavoitusprosessien sujuvuuden kasvattamiseen. Merkittävä hyödynnettävissä oleva potentiaali sijaitsee käsittelyssä olevan lain ulkopuolella.</p> <p>Asetuksista, erityislainsäädännöstä, soveltamisohjeista, alueellisista soveltamisen tulkinnoista ja -kulttuureista, erilaisista oppaista, sekä osin kohtuuttomaksi paisuneesta selvitystaakasta löytyvät matalalla roikkuvat hedelmät suunnitteluprosessien sujuvoittamiseen. Suuri osa suunnittelujärjestelmän pöhöä aiheuttavista tekijöistä on syntynyt pidemmän ajan kuluessa, varsinaisten lainsäädäntöprosessien ulkopuolella.</p> <p>Tilanteeseen ei ole puututtu, koska kysymys on kulttuurinen eikä lainsäädännöllinen, eivätkä edelliset hallitusohjelmat ole tarjonneet normien tarkasteluun ja tarvittavaan purkamiseen poliittista tukea. Alueidenkäyttölain uudistamisen yhteydessä maakuntien liitot ovat nostaneet esiin selvitystaakan keventämisen keskeisenä keinona kaavoproessien sujuvoittamiseen ja nopeuttamiseen.</p>	YM	<p>Osin käsitellään osana käynnissä olevaa alueidenkäyttölain uudistusprosessia kevään 2024 aikana. Vaikutusten arviointityypikälät ovat jo nyt todella väljät - vain merkittävät vaikutukset arvioitava. SEA-direktiivi implementoitu tässä kaavoituksen osalta, asettaa myös rajoituksia. Ehdotuksen kärki ei ole normien keventämisessä vaan olemassa olevien käytänteiden muuttamisessa.</p>
---	----	--

<p>Nykyinen latauspiste- ja automaatiolaki (733/2020) velvoittaa asentamaan kiinteistöllä olevalle yli 20 autopaikan pysäköintipaikalle vähintään yhden normaalitehoisen latauspisteen, jos kyseessä on olemassa oleva (= muu kuin uusi tai laajasti korjattava) ei-asuinrakennus, kuten koulu, virasto tai päiväkot, nuorisoseurantalo jne.. Voimassa olevan rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD; 2018/844) tarkempi tutkiminen on osoittanut, että tekstissä (art. 8, kohta 3) puhutaan rakennusten, ei kiinteistöjen latauspisteistä. Nykyinen laki on siten jo voimassa olevan direktiivin velvoitteita tiukempi. Se velvoittaa asentamaan yhden latauspisteen sellaisiin kohteisiin, joissa lataustarvetta ei käytännössä ole. Jos sama tulkinta tulee käyttöön päivitetystä direktiivissä (poliittinen sopu 7.12.2023; tulee voimaan alkukesästä), hukkainvestointeja tulee vastaaventyypisille kiinteistöille vielä nykyistä huomattavasti enemmän (vaatimus: 10 % autopaikoista latauspiste TAI 50 % autopaikoista putkitus latauskaapelointia varten).</p> <p>Ehdotus: Direktiivin tulkintaa tarkennetaan perustasolle siten, että olemassa olevien yli 20 autopaikan ei-asuinrakennusten vaatimus koskee vain lämmitetyssä rakennuksessa olevia pysäköintipaikkoja (kellaritilat, kattotasanteet), ei muita kiinteistöllä olevia pysäköintipaikkoja. Tulkinta ulotetaan 1) nykyiseen latauspiste- ja automaatiolakiin (733/2020) muuttamalla ao. lainkohta ja 2) päivitetyn EPBD:n kansalliseen toimeenpanoon.</p>	YM	EU-direktiivi (Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi EPBD) on implementoitu minimillä, vähempään ei voida mennä.
<p>Käyvän korvauksen tasoa tulisi määrittellä alemmaksi tietyille asiakasryhmille (pitkäaikaistyötön, osatyökykyinen).</p>	TEM	Käyvän korvauksen taso sekä kuntalisän vaikutus palkkatukeen liittyvät EU:n valtioneuvoston sääntelyyn eikä sitä voida kansallisella sääntelyllä ohittaa.

<p>Tukityöllistettyjen edelleensijoittaminen vaikeutunut palkkatukiudistuksen myötä. Monet palvelut on kaupungilla ulkoistettu ja uudistuksen tuoman käypäkorvauksen johdosta nämä yhteistyökumppanit eivät ole enää halukkaita tarjoamaan velvoitetyöpaikkoja. (Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 916/2012, § 11, mom 1, kohta 3)</p> <p>Käyvän korvauksen tasoa tulisi määritellä alemmaksi tietyille asiakasryhmille (pitkäaikaistyötön, osatyökykyinen).</p>	<p>TEM</p>	<p>Velvoitetyöllistämistä koskeva sääntely on ehdotettu kumottavaksi siten, että uusia velvoitteita ei syntyisi 2.9.2024 alkaen. Tätä ennen alkaneet velvoitteet hoidettaisiin loppuun. Käyvän korvauksen lisääminen sääntelyyn liittyi EU:n valtioneuvoston päätöksiin, jota ei voida kansallisesti ohittaa.</p>
<p>Uppluckring över kravet att föra bok exakt när kameror över ex kritisk infra kollats. Det är i praktiken omöjligt eftersom många behöver kolla den flera gånger dagligen och det blir en orimlig byråkratisk börda att föra registret.</p>	<p>SM</p>	<p>Liittyyne tietosuojan, EU-asetus.</p>
<p>Vesihuollon palveluiden järjestämisvelvollisuutta tulisi keventää niillä alueilla, joissa verkostojen rakentaminen ei ole teknisesti tai taloudellisesti kestävä</p>	<p>MMM</p>	<p>Ehdotuksessa on käsitteellinen virhe, sillä vesihuoltolaki edellyttää vesihuollon kehittämistä yhdyskuntakehitystä vastaavasti. Järjestämisvelvollisuus on vain, mikäli suurehkon asukasjoukon tarve taikka terveydelliset tai ympäristönsuojelulliset syyt sitä vaativat. Vesihuoltolain uudistamisen yhteydessä ehdotetaan, että kunta arvioi toiminta-alueiden vahvistamisen yhteydessä, että vesihuollon järjestämisen tekniset ja taloudelliset edellytykset täyttyvät.</p>
<p>Vesilaitosten toiminnasta raportoidaan useaan eri järjestelmään. Mm. Laatua, vedenvirtausta, jne Voisiko näitä raportointivelvoitteita keventää?</p>	<p>YM, MMM, STM</p>	<p>Kaikissa valtion tietojärjestelmissä noudatetaan yhden luokun periaatetta ja päällekkäiset tietopyynnöt poistetaan. Tiedon siirtoa järjestelmien kesken parannetaan. EU-raportoinnin velvoitteita ei ole mahdollista muuttaa.</p>

<p>Ylijäämämaiden hyödyntämisessä pitäisi päästä siihen, että raskasta ympäristölupamenettelyä tai sen harkitsemista tarvitaan mahdollisimman harvoin. Ympäristölupa tarvitaan jätemaan ammattimaiselle tai laitosmaiselle hyödyntämiselle. Pitäisi siis pyrkiä ensisijassa siihen, että maa-aines ei muodostu jätteeksi. Maa-aineksen jäteluonteen arvioinnissa on usein kriittisenä tekijänä hyödyntämisen suunnitelmallisuuden osoittaminen. Puhtaudeltaan riittävä maa-aines voi muodostua jätteeksi pelkästään siitä syystä, että hyödyntäminen ei liity selvästi johonkin viranomaismenettelyyn kuten rakennuslupaan tai kaavaan.</p> <p>Ehdotamme, että suunnitelmallisuuden osoittamiselle on yksiselitteiset ohjeet tai säädökset ja tarvittaessa oma ilmoitusmenettely. Ympäristöministeriön ohjeellinen muistio ”Kaivetut maa-ainekset - jäteluonne ja käsittely” on liian epämääräinen. Epämääräisyydet säädöksissä ja ohjeistuksissa sekä liika harkintavalta hidastavat asian käsittelyä kunnassa ja aiheuttavat epätietoisuutta toiminnanharjoittajille.</p> <p>Suunnitelmallisuuden arviointi pitäisi olla muulla taholla kuin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on vaikea arvioida maamassojen käytön todellista tarvetta ja maamassojen teknistä soveltuvuutta rakentamiseen.</p>	YM	<p>Maa-aineksia koskevan sääntelyn uudistamiseen liittyvän työn lähtökohdaksi on asetettu menettelyjen selkeyttäminen, yhtenäistäminen ja sujuvoittaminen pilaantuneiden alueiden selvitys- ja puhdistushankkeissa sekä kaivettujen maa-ainesten luokittelussa ja käsittelytoiminnassa. Uudistuksen yleisenä tavoitteena on edistää kiertotaloutta ja kestävien riskinhallintaratkaisujen käyttöönottoa sekä varmistaa toiminnanharjoittajien ja muiden asianosaisten yhdenmukainen kohtelu. Tähän pyritään luomalla ilmoitusmenettelyyn perustuva looginen sääntelykokonaisuus, jossa valvontatehtävä on osoitettu yhdelle viranomaiselle (valtion viranomaisena) ja joka huomioi kaikki keskeiset toiminnot ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa maarakentamisessa sekä olennaiset rajapinnat jätteitä ja rakentamista koskevaan sääntelyyn. Sääntelyuudistuksessa on myös tarkoitus tarkastella pilaantumattoman maa-aineksen jäteluonteen nykyisten arviointiperusteiden täsmentämistarpeita.</p>
<p>Kaivannaisjätesuunnitelman vaatimus pois maa-ainesten ottamisesta. Alueille ei muodostu varsinaista kaivannaisjätettä, koska myös kuoritut pintamaat palautetaan maisemoinnin yhteydessä takaisin kohteeseen.</p>	YM	<p>Kaivosten ympäristösääntelyn kehittämistä koskevassa hankkeessa tai EU:n kriittisiä raaka-aineita koskevan asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä voidaan ottaa arvioitavaksi, mahdollistaako kaivannaisjätedirektiivi sääntelyn keventämisen ehdotetulla tavalla ja jos mahdollistaa, mitkä ovat sen vaikutukset. Edellyttäisi ainakin kaivannaisjätteen määritelmän muuttamista ympäristönsuojelulaissa ja maa-aineslain muuttamista.</p>